

RPO-595 482 /08

ARESZT ŚLED CZY

80 – 803 Gdańsk ul. Kurkowa 12

Tel.(0-58)323-13-03 Fax: (0-58)302-51-25

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPE. 2008-09-29

NS 1176288

DOP- 0912-3/08/51533

Gdańsk, dnia 21 września 2008 r.

2008 -10- 0 1

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

**Pan
Dyrektor Zespołu
Prawa Karnego Wykonawczego**

**Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

Po zapoznaniu się z informacją o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym w Gdańsku RPO-595482-VII-713/08/PK/KMP z dnia 01 września 2008 roku pragnę zwrócić uwagę na drobne nieścisłości, które znalazły się w treści opracowania.

W części dotyczącej charakterystyki jednostki (strona - 2) oraz oglądu jednostki (strona - 4) zawarto informację, że oddział dla osób stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu posiada 26 miejsc zakwaterowania. Rzeczywista ilość miejsc w tym oddziale wynosi – 20. W części dotyczącej realizowanych posług religijnych (strona – 5) wskazano na udział biskupa gnieźnieńskiego zamiast biskupa gdańskiego. W części dotyczącej kierującej jednostką omyłkowo podano stopień służbowy podpułkownika.

Problematyka skargowości, tak istotna dla ogólnej oceny funkcjonowania jednostki została poruszona bardzo pobieżnie i wyłącznie w oparciu o przedstawione dane statystyczne. Omawiając problematykę skargowości osadzonych z przedstawicielami Rzecznika zwróciłem uwagę na ryzyko wyciągania zbyt pochopnych wniosków bez próby zgłębienia tematu zarzutów osadzonych dotyczących ich traktowania. Wyjaśniam, że klasyfikacja zarzutów formułowanych w skargach osadzonych, znajdująca swój wymiar w sporządzanej

sprawozdawczości jest oparta wyłącznie na kwalifikacji ustalonej przez Centralny Zarząd Służby Więziennej, który określił katalog następujących kwestii kwalifikowanych do tej kategorii zarzutów:

- użycia środków przymusu bezpośredniego,
- pobicia,
- agresji werbalnej,
- zaniechania określonego działania,
- sporządzenia wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej,
- zapewnienia bezpieczeństwa,
- sposobu przeprowadzenia kontroli celi,
- dyskryminacji na tle rasowym i etnicznym,
- dyskryminacji na tle wyznaniowym,
- oraz inne postępowanie funkcjonariuszy.

Ilość zarzutów nie jest tożsama z ilością wniesionych skarg, gdyż w jednej skardze osadzony może podnieść dowolną ilość zarzutów generując w ten sposób statystykę między innymi zarzutów na niewłaściwe traktowanie, w ramach wyżej opisanej klasyfikacji. Konsekwentne i stanowcze postępowanie funkcjonariuszy wobec osadzonych w ramach obowiązującego porządku wewnętrznego często skutkuje sporządzeniem skarg na ich postępowanie w ramach próby zastraszenia, podważenia ich opinii u przełożonych lub też odwetu i próby uniknięcia odpowiedzialności dyscyplinarnej za popełnione przekroczenia dyscyplinarne. Część skarg sporządzają osadzeni pod wpływem impulsu, natychmiast po zaistnieniu sytuacji dla nich niekorzystnej przed rozmową z dyrektorem, po której wycofują swoje pretensje informując o wycofaniu skargi. Pisemne informacje skarżącego o wycofaniu skargi nie wstrzymują jednak jej rozpatrzenia. Na ilość skarg ma również wpływ kierowanie ich równoległe do różnych instytucji, które przekazują je później do aresztu celem załatwienia zgodnie z właściwością, które rejestruje się jako skarga odrębnie załatwiona.

Administracja aresztu nie ma wpływu na odrębne wykazywanie skarg, które osadzeni wycofują, jak również skarg tej samej treści przekazywanych do różnych instytucji zewnętrznych i zarejestrowanych jako skargi odrębne – generując tym samym większą liczbę skarg ujawnionych w przeprowadzanej statystyce.

Problematyka skargowości jest przedmiotem ciągłych analiz przez kierownictwo aresztu oraz podejmowanych oddziaływań uświadamiających osadzonym przysługujące im uprawnienia oraz obowiązki spoczywające na administracji aresztu, ponieważ świadomość

osadzonych o możliwości składania skarg na każde działanie funkcjonariuszy aresztu wynika z przekonania że jest to najwłaściwszy sposób reagowania na sytuacje dla nich niekorzystne.

W oparciu o przedstawione wyjaśnienia proszę o uzupełnienie części 5 „Informacji” „Ocena traktowania osób pozbawionych wolności” o wyjaśnienia kierownictwa aresztu w zakresie podejmowanych przedsięwzięć ograniczających ilość składanych skarg. Oprócz działań uświadamiających skazanych przedstawione zarzuty (ich rodzaj i ilość) są również przedmiotem analiz przeprowadzanych przez kierownictwo aresztu i przełożonych funkcjonariuszy, których zarzuty dotyczą. Informuję, że systematycznie maleje udział skarg na postępowanie funkcjonariuszy a w okresie objętym kontrolą przez przedstawicieli Rzecznika nie było żadnej skargi uznanej za zasadną. Przedstawione przeze mnie wyjaśnienia korelują z wynikami rozmów przeprowadzonych z osobami pozbawionymi wolności i wobec powyższego proszę o ich uwzględnienie przy formułowaniu wniosków i zaleceń po przeprowadzonej wizytacji jednostki. '

Wykonano w 2 egz.:

1. adresat
 2. a/a
- GS/IC

D Y R E K T O R
Aresztu Śledczego w Gońsku

plk mgr Grzegorz Sobol

alo

Warszawa, dnia 6 października 2008 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-595482-VII-713/08/PK/KMP

00-090 Warszawa Tel. centr. 022 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 022 827 64 53

Pan
Dyrektor
Aresztu Śledczego
ul. Kurkowa 12
80 – 803 Gdańsk

Zespół Prawa Karnego
Wykonawczego

1034368

W odpowiedzi na pismo Pana Dyrektora z dnia 22 września 2008 r. wyjaśniam co następuje.

Pismem z dnia 18 stycznia 2008 r. Minister Sprawiedliwości powierzył Rzecznikowi Praw Obywatelskich pełnienie funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji w rozumieniu art. 3 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. z 2007 r., Nr 30, poz. 192). Ratyfikując wymienioną umowę międzynarodową władze Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązały się bowiem do wyznaczenia niezależnego krajowego mechanizmu prewencji w celu zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu na poziomie krajowym.

Przeprowadzona w dniach 6-7 sierpnia 2008 r. wizytacja podległej Panu Dyrektorowi jednostki penitencjarnej przez przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, była jedną z wizytacji zapobiegawczych Krajowego Mechanizmu Prewencji. Czynności podejmowane podczas takich wizytacji służą w szczególności poprawie traktowania oraz warunków osób pozbawionych wolności, a także wzmocnieniu ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Uprzejmie informuję, iż podczas rozmów z losowo dobranymi osadzonymi nie odebraliśmy wprawdzie sygnałów świadczących o niewłaściwym ich traktowaniu przez funkcjonariuszy Służby Więziennej, niemniej jednak zebrane w trakcie wizytacji dane dotyczące skarg osadzonych wskazują, że znaczny ich odsetek

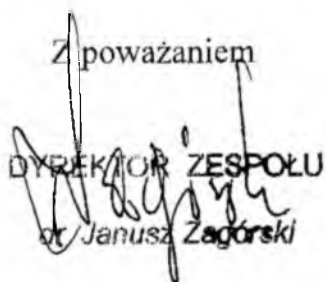
dotyczy kwestii traktowania. Z punktu widzenia zadań Krajowego Mechanizmu Prewencji jest to kwestia istotna, wobec czego zwróciliśmy na nią uwagę.

Z informacji przekazanych przez Pana Dyrektora w trakcie wizytacji, odnośnie tak dużego procentowego udziału w skargach zarzutów dotyczących złego traktowania osób pozbawionych wolności wynikało, iż fakt ten spowodowany został przyjętym przez Centralny Zarząd Służby Więziennej sposobem merytorycznego kwalifikowania zarzutów. Przyjmując do wiadomości Pańskie ustne wyjaśnienia w tej kwestii oraz mając na uwadze ich lakoniczny charakter, przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich postanowili umożliwić Panu Dyrektorowi pisemne ustosunkowanie się do poczynionych przez nich spostrzeżeń, oczekując obszerniejszego odniesienia się do podnoszonego problemu.

W związku z tym, iż pismem z dnia 22 września 2008 r. Pan Dyrektor udzielił pełnych wyjaśnień w kwestii przyczyn wysokiego odsetka zarzutów, dotyczących złego traktowania osadzonych przez funkcjonariuszy SW, uprzejmie informuję, iż zostało ono potraktowane jako ustosunkowanie się do wniosku zawartego w tym przedmiocie w Informacji z dnia 1 września 2008 r. o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym w Gdańsku.

Jeżeli zaś chodzi o błędy ujawnione przez Pana Dyrektora w treści w/w Informacji, dotyczące stopnia służbowego Pana Dyrektora oraz wskazania biskupa gnieźnieńskiego zamiast biskupa gdańskiego, pragnę przeprosić za ich zaistnienie. Jednocześnie informuję, iż łączna pojemność cel mieszkalnych w oddziale dla osadzonych stwarzających poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu, podana została zgodnie z danymi, które Pan Dyrektor przekazał przedstawicielom Rzecznika Praw Obywatelskich w trakcie wizytacji Aresztu. W załączeniu przesyłam fotokopię stosownego dokumentu, potwierdzającego ten fakt.

Załącznik 1.

Z poważaniem

DYREKTOR ZESPOŁU
ot / Janusz Zagórski